

جلسه سوم قدرت، تبعیض، حق، عدالت

کلود لفور، فیلسوف سیاسی معاصر فرانسوی، دمکراسی را نظامی می‌داند که با «جایگاه خالی قدرت» مشخص می‌شود. آیا منظور این است که در جایی که کانون قدرت تصور می‌شود، صندلی‌ای قرار دارد که کسی روی آن ننشسته است؟

بحث اصلی این جلسه را با تعریف قدرت آغاز می‌کنیم. مینا را تعریف کلاسیک ماکس ویر می‌گذاریم: قدرت توانایی اعمال اراده است. آیا شاخص قدرت، توانایی اعمال خشونت است؟ برخی متفکران، اعمال خشونت را پایان قدرت می‌دانند. منظورشان چیست؟

پویش قدرت به سمت نامحدود شدن است. چگونه می‌توان قدرت را محدود کرد؟

آیا دمکراسی اعمال قدرت اکثریت است؟ با طرح این پرسش به موضوع اکثریت و اقلیت و فرد در جامعه‌ی مدرن می‌پردازیم. حکومت اکثریت به شرطی دمکراتیک است که با رعایت حقوق اقلیت و حقوق فردی شهروندان همراه باشد.

از این بحث به موضوع تبعیض گذار می‌کنیم. در این رابطه در کانون توجه ما نظام تبعیض در ایران قرار دارد. این نظام مبتنی بر تبعیض میان مذهبی و غیر مذهبی، مسلمان و غیر مسلمان، شیعه و سنی، معمم و غیر معمم، معتقد به ولایت فقیه و منتقد این شیوه‌ی حکومت و همچنین تبعیض میان مرد و زن است. این تبعیض‌ها با تبعیض‌های اجتماعی و قومی درمی‌آمیزند و اساس استبداد ویژه‌ی این دور از تاریخ ایران را می‌سازند.

لازمه‌ی دمکراسی حقوق برابر است، لازمه‌ی دمکراسی کمینه‌ای از عدالت است.

در پایان به روند جهانی رفع تبعیض نظر می‌دوزیم و به تجربیات چند کشور توجه می‌کنیم.

به این پرسش‌ها بیندیشید:

- آیا می‌توان بدون آزادی، عدالت برقرار کرد یا بدون عدالت، به آزادی دست یافت؟
- چرا امروزه آزادی زن، شاخص آزادی جامعه است؟ (موضوع بحث)
- شاخص‌های اصلی تبعیض در ایران کدام‌اند؟
- فدرالیسم چیست؟

موضوعی برای انشا:

چگونه می‌توان منش رعایت حقوق اقلیت را در فرهنگ تقویت کرد؟

<https://www.tavaana.org/translate.jsp?pageId=2071502000341267127671757>

فصل ۵.

• اعلامیه جهانی حقوق بشر

[https://www.tavaana.org/library-](https://www.tavaana.org/library-view.jsp?restrictids=nu_repeatitemid&restrictvalues=20715020003412671263332)

[view.jsp?restrictids=nu_repeatitemid&restrictvalues=20715020003412671263332](https://www.tavaana.org/library-view.jsp?restrictids=nu_repeatitemid&restrictvalues=20715020003412671263332)

[91](#)

• کنوانسیون بین المللی رفع هرگونه تبعیض نژادی

• میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی

• میثاق بین المللی حقوق اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی

• کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان

• پروتکل اختیاری کنوانسیون حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان

به ترجمه فارسی این سندها می‌توانید دست بیابید از طریق سایت سازمان ملل به زبان فارسی

<http://www.unic-ir.org/p2unic.php?pg=19>

یا "کتابخانه حقوق بشر و دمکراسی"

<http://www.iranrights.org/farsi/library-85.php>